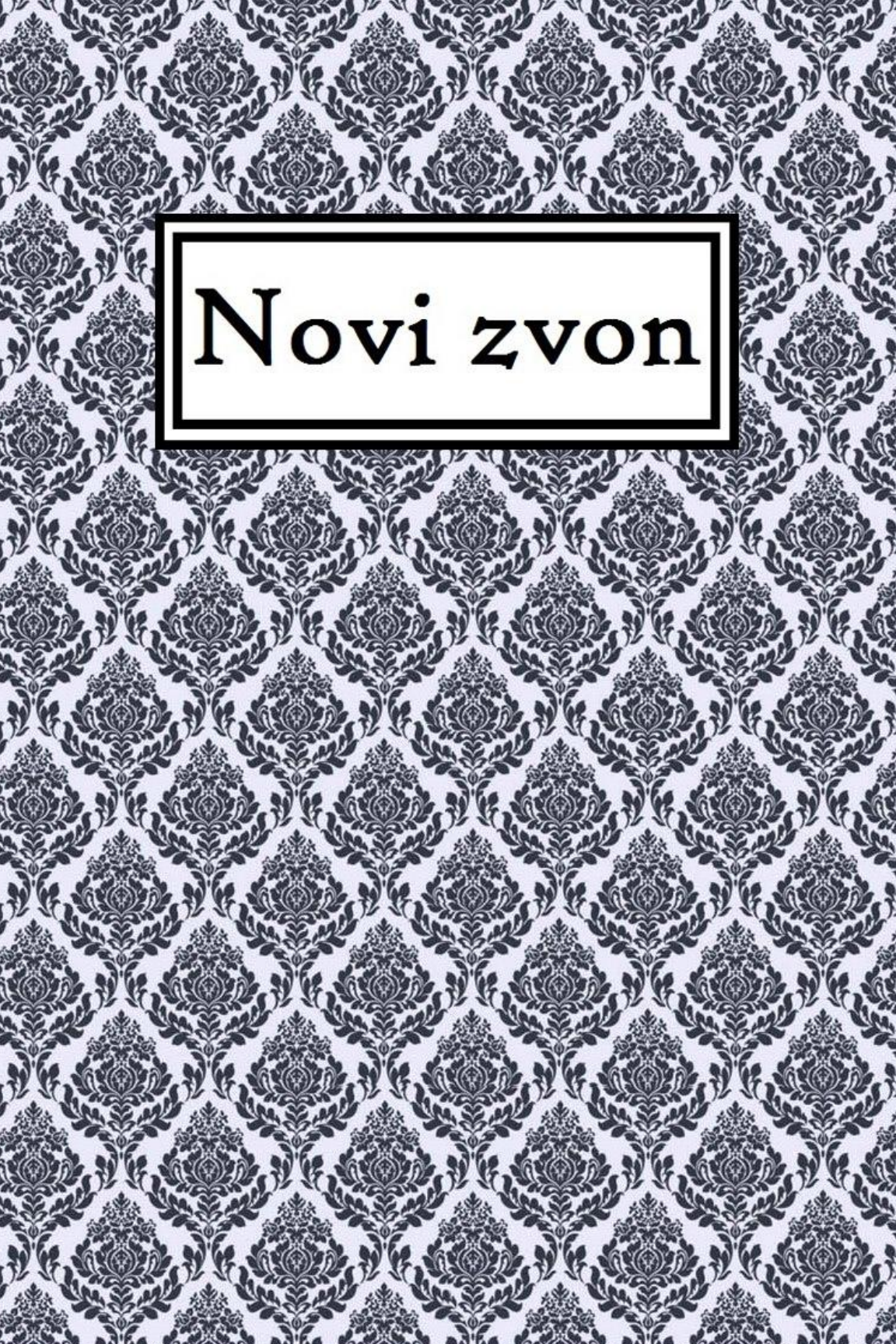

Novi zvon

Novi zvon

Letnik IV, številka 4
(avgust/september 2015)

ISSN: 2385-9687

Revija deluje pod licenco creative commons.

Glavna in odgovorna urednica:
Gaja Jezernik Kos

Pomočnica in področna pomočnica urednice za poezijo:
Sara Fabjan

Področni pomočnik urednice za prozo:
Patrik Holz

Področni pomočnik urednice za dramatiko:
Boris Kos

Strokovna sodelavka – intervju:
Veronika Šoster

Strokovna sodelavka – lektorica:
Vesna Rogl

Virtualni mentor:
T. V.

Poezija

Anja Grmovšek

Tebi v čast

ali veš da sonce zahaja ko je utrujeno
in da si ti tisti ki pije njegovo iztrošeno energijo
tebi v čast se razdaja in zatira svoje želje
da bi vsaj en dan imel prosto in se zavil v temo
tebi v čast postilja svetlobno pot po kateri zvedavo
stopaš in te ne zanima kakšne korake delajo drugi
kakšne korake delam jaz
kakšni koraki se izgubijo v praznem
tebi v čast ponuja toplo prevleko
zato da se samo utaplja v izpraznjenih telesnih sokovih
ti si srečen in to je važno
tudi jaz ti občasno ponudim toplo odejo
ampak to ni isto ker je sonce močnejše tudi ko njegove
moči zaradi iztrošene radodarnosti pojenjajo
z naravo ne morem tekmovati
in tudi če bi
bi bila poraženka še predno bi te uspela pogledati v oči
občasno prideš radodarnost vzeti tudi meni
ampak ti ob jutrih ko se v spodnjicah sprehodiš do kuhinje
praviš
da si jo prideš samo sposoditi
te besede bolijo še bolj
sonce zahaja ko je utrujeno
ker lahko zaspi ne da bi bilo obremenjeno z mislijo
na tvoje nepremišljene besede

Gaja Jezernik Kos

Sprejel si kruh v ruti, a Cankar je imel v mislih drugačno usodo zate

Rabil si čas zase,
da si lizal svoje napake in jih nosil v rokah,
skrbno,
dokler nisi pozabil vdihavati drugega zraka,
ki si ga potreboval, lovil,
z vsemi svojimi premiki.

Lizal si napake, da bi jih očistil,
naredil človeške,
dokler jezik ni postal hrapast, suh od cianida,
ki ga je bilo v tvojem telesu že toliko,
da ga nisi več niti čutil, ampak mislil,
da si že čist.

Zajtrk

S prsti razpiraš zavese
in se
kot julijsko jutro
izliješ vame

Proza

Ivona Bozik

Pečina

Stala je na robu strmega klifa iz ostrega sivega kamenja, gledala v morje pod sabo, kako valovi v svoji mogočnosti in se spomnila na sublimnost. Da, v tem prizoru naravne lepote, ko je premagovala svoj največji strah (pred Višino), je razmišljala o Kantu in Lyotardu in o umetnosti, njeni umetnosti, zaradi katere je naenkrat začutila Kunderovo vrtočlavico: tisto, ki ne izvira iz strahu, ampak domače želje. Zato ni sedla ali se odmaknila za korak nazaj, temveč pustila, da veter na njene ustnice ponese okus slane grožnje.

»Ali sem lahko še bolj klišejska?« je pomislila in na njeno retorično vprašanje je asociativnost odgovorila s sličico zasnežene gorske verige. »Mogoče res.«

Začutila je njen pogled na svojem hrbtu, iz njegove vztrajnosti je lahko zaslutila medlo spraševanje, kako ji uspeva trdno stati in pogledovati v globino, ne da bi se ji ošibila kolena. Poznala jo je, vendar za njene sanjarije ni mogla vedeti. Ni vedela za prizor, ki se je zgodil pred petnajstimi leti na balkonu enonadstropne hiše, ki ni pripadala njenim staršem, ne še. Za pismo, ki ga je pisala na ovalni mizi sosednje sobe in ki ji je bilo odvzeto, preden ga je dokončala.

Morda ga je želela dokončati.

Morda zanjo ni bilo smešno.

Morda je zato danes z istimi očmi pogledovala namesto v asfalt in beton na morje, mehkobo in svežino, lepoto in

pretočnost njegove moči. Pogled je osredotočila na eno skalo, ki je štrlela nižje od ostalih, s svojimi rahlimi vrhovi, razporejenimi po prikupnem vzorcu. Za trenutek se je prestavila v vzporeden svet, v katerem ni po Hessejevem zgledu čakala na svoj naslednji rojstni dan, razprla svoje roke v višini ramen in globoko vdihnila zadušljivo mrzel morski zrak. Izbočila je svoje majhne prsi, za katerimi so se skrivala pravkar napolnjena pljuča, glavo dvignila proti horizontu in nato dalje proti vrhu neba tik nad njo. Pustila je, da se ji noge le malenkost ošibijo.

»Kaj razmišljaš?« se ji je približala postava, ki je prej fotografirala razgled nekaj deset metrov stran in v svojih gibih izdajala nelagodnost samotne drže.

»Nič, lepo je,« je izrekel njen jezik, hitrejši od misli, ki bi se lahko izdale.

Ni ji hotel priznati, da se je kot vsak beatniško hipsterski kvazi intelektualec spomnila vseh svojih romanov, romanov, ki si jih je lastila z lastnim razumevanjem. V glavi si je slikala Big Sur in otoke smrti, mrmrala *timshel*, v francoščini nagovarjala daljavo, prevpraševala Agatino srce in bodrila valove, ker *il faut tenter de vivre*, v angleščini izpovedovala usodnost ljubezni, celo šepetajoče pela o milosti. Se z besedami in skrbnimi zlogi pobratila s celotno zgodovino kulturne scene (ki je bila dejansko nevarno mačistična in to jo je nevarno malo motilo).

Preveč jasno je bilo, da bi bil kakršnekoli drug odgovor laž. Preveč očitno, si je priznala, medtem ko sta še nekaj korakov pred zapustitvijo in prepustitvijo prizora turistom hodili po robu in si je ona skoraj že začela peti o krogih ognja, da je ta vse, ki mu je tako zvesta, predvsem zavezanost njegovemu nasprotju.

Dramatika

Leander Steinkopf

(prevod: Tadej Pirc)

Troika

Trije dramoleti

Poslednji Evropejec

Osebe:

Dottore, predsednik ECB

Marilyn, Dottorejeva tajnica

Rastapopoulos, predstavnik Grčije

Rosa, družbena kritičarka

Günther, zeleni

Mehanik

Pilot helikopterja

Kraji:

Pisarna predsednika ECB

Vojna soba sedeža ECB

Hodnik pred vojno sobo

1. prizor

Dottore, predsednik ECB, vstopi v svojo pisarno. Skozi zaprta vrata je slišati zamolklo in tiho skandiranje. Nosi obleko, trenčkot in kapitansko kapo.

Dottore (zakliče k oknu): So vse pregrade zaprte?!

Glas: Vse pregrade zaprte, kapitan!

Dottore (zakliče navzdol): V strojnici vse gladko?!

Loputa na tleh se odpre. Pojavi se mehanik, od olja umazani moški v modrem kombinezonu.

Mehanik: Vse je okej, kapitan. Tiskarski stroji tečejo gladko.

Dottore: Do poldneva mora biti natisnjenih deset milijard!

Mehanik: Razumem, kapitan.

Mehanik ponikne nazaj v odprtino na tleh.

Dottore (zakliče navzgor): Kaj je novega v izvidnici!?

Drugi glas: Na obzorju vidim ena, dve, tri, štiri, pet, šest, sedem bank. Nobena ne tone.

Dottore zmaje z glavo. Vstopi Marilyn. Nosi poslovni kostim in slušalke. Dottoru vzame plašč in kapo.

Dottore: Ta v izvidnici že ve, kaj je njegovo delo?

Marilyn: Pravkar smo nastavili nadzorni svet. Boljših nismo našli. Si dobro potoval, Dottore?

Dottore (izčrpano): Priletel sem s helikopterjem. Pristali smo na strehi. Tako visoko ne letijo kamni onih spodaj.

Marilyn (mu masira ramena:.) Lahko danes po otvoritveni slovesnosti zaključiva malo prej in greva na sprehod ob Maini? Vreme je tako lepo.

Dottore (razburjen): Sprehod ob Maini? Mesto je polno demonstrantov! Protestirajo ob otvoritvi. Policijski avti gorijo!

Marilyn (razočarano vzame roke z njegovih ramen): Meni se ogenj zdi romantičen. Sama si ne morem privoščiti takšnega kamina kot ti.

Dottore: Marilyn!

Marilyn: Ja?

Dottore (ukazovalno): Na delo! Kje bo slovesnost?

Marilyn: Spodaj, v vojni sobi, iz varnostnih razlogov.

Dottore: Zelo dobro. Je pripravljen drag šampanjec za kritične novinarje?

Marilyn: Preklicala sem vabila kritičnim novinarjem. Za njihovo lastno varnost gre.

Dottore: Pa bančniki?

Marilyn: Zaklenili so se v svoje penthause.

Dottore: Je sploh kdo tam?

Marilyn: Pravzaprav le zeleni, Grk in družbena kritičarka.

Dottore: Okej, z njimi bom malo govoril pred otvoritvijo. Je trak že napet?

Marilyn: Ja, je napet.

Dottore: Čudovito. Potem pa mi dajte škarje.

Marilyn: Saj res, škarje. Na to pa nisem pomislila.

Dottore: Marilyn! Grem, vi pa mi prinesite škarje.

2. prizor

Na dolgem hodniku z brlečo neonsko lučjo pred vrati vojne sobe stojijo Günther, Rosa in Rastapopoulos. V rokah držijo kozarce s šampanjcem in kramljajo. Natakark mimo njih nosi pladnje za bife. Od zunaj se komajda sliši skandiranje demonstrantov.

Rosa (pohvali): Kaviar se zdi odličen!

Rastapopoulos: Ostrige tudi!

Günther: Vse bio!

Rosa: Videti je, da razen nas tukaj ni nikogar.

Rastapopoulos (izzove Roso): Kriza je, zato so le redki razpoloženi za zabavo.

Rosa (ogorčeno): Kaj mi želite s tem povedati?

Günther: No ja, draga Rosa, dokler bo kriza, boste lahko prodajali svoje knjige.

Rosa (užaljeno): Sebe pogledjte, dragi Günther. Čigava vetrna elektrarna je zaradi poceni nafte tik pred bankrotom? Kdo nujno potrebuje šibek evro, da lahko izvaža?

Rastapopoulos se začne najprej tiho, potem pa vse glasneje smejati. Ostala dva ga nepremično gledata.

Rosa (pokaže na Rastapoulusa): Vam se smeji, a le tako dolgo, dokler bo ECB tiskala denar.

Günther (doda): Drugače bi vas vaši državljani že odstavili!

Rosa (prezirljivo): Zažgali vašo vilo!

Günther (nadaljuje): In potopili vašo trgovsko mornarico!

Dottore (pristopi): Lep pozdrav vsem. Me veseli, da lahko pred otvoritvijo na kratko spregovorimo.

Dottore se nerodno smeji in s čela briše pot.

Dottore (se nerodno smeje, si briše pot s čela in obotavljivo): Pomembno je, kaj boste dejali novinarjem. Danes je končno otvoritev in človek bi si želel ... *(Ostali se glasno zasmejijo, a nenadoma utihnejo.)*

Rastapopoulos: Brez skrbi, gospod predsednik.

Rosa (doda): Res, brez skrbi.

Günther (dopolni Roso): Sploh nobene.

Rastapopoulos: Imate mojo polno podporo, dokler vaša monetarna politika omogoča mojemu narodu tisto najosnovnejše za preživetje.

Günther: Ker tiskarske stroje poganja zelena energija, verjamem v trajnostno naravnost vaše monetarne politike.

Rosa (razmišljujoče): Vaše nehumane institucije pervertirajo vsakršno racionalno gospodarsko dejavnost, krepijo revščino in ženejo ljudi na barikade. Že dolgo nismo bili tako blizu revolucije! Vašim nehumanim institucijam sem nadvse hvaležna.

Dottore (ganjeno): To me veseli, prijatelji! (*Vsakogar potreplja po ramenu.*)

Marilyn (pride): Dottore, lahko na kratko govoriva?

Dottore jo pospremi na stran.

Dottore (pospremi jo stran od ostalih): Kaj pa je?

Marilyn (potiho): Nič ni. Nobenih škarij ni v celi hiši.

Dottore (precej glasno): Kaj?!

Marilyn (opravičujoče): Saj veste, ostri predmeti, strog nadzor.

Dottore (jezno): Preklete, pošlji helikopter, da pripeljejo ene.

3. prizor

Za široko govorniško mizo v vojni sobi sedi Dottore. Ostali se z druge strani stoje naslanjajo na mizo. Za njim je na stojalu izobešena zastava. Vsi so tiho. Od zunaj se pridušeno slišijo demonstranti. Vmes se sliši glasen žvenket, nato pa spet demonstranti, a precej glasneje.

Dottore (zašepeta Marilyn): Kje so škarje?

Marilyn (tiho nazaj): Na poti.

Rosa, Rastapopoulos in Günther drgetajo ter začudeno gledajo.

Rastapopoulos: Kar naenkrat je tako hladno.

Rosa: Prepih je!

Günther: Strašno piha!

Dottore (sprša): Od kod ta mraz, Marilyn?

Marilyn: Demonstranti so zgoraj razbili okna in klimatizacija deluje kot zmešana.

Dottore (jezo): Prekletost! Čemu smo ta monstrum zgradili iz samega stekla?!

Marilyn: Arhitektova ideja je bila ...

Dottore (jo prekine): Ja, ja, saj vem, transparentnost. Kaj nam ni mogel prodati dva metra debelih sten iz armiranega betona pod sloganom »trdnost«?

Marilyn le skomigne z rameni.

Dottore: V vsakem primeru moramo nekaj storiti. Mraz je.

Dottore (vstane in zakliče navzdol, v tla): Strojnica, a nam lahko priskrbite nekaj za ogrevanje?! (*Loputa na tleh se odpre. Prikaže se mehanik.*)

Mehanik (strumno): Razumem!

Zapre loputo. Kmalu zatem se odprejo vrata. Mehanik prikotali prazen sod za olje in ga postavi pred prisotne. Nato na ramenu prinese vrečo, iz katere v sod strese bankovce, zakuri in odide. Ostali v polkrogu stojijo ob ognju in nekoliko žalostno gledajo v plamen.

Rosa (se čudi): Zares sežigate denar?

Dottore (pritrdi): Drugega nimamo.

Günther: Ne moremo sežgati grških obveznic? Tako ali tako niso nič vredne.

Rastapopoulos (užaljeno in ironično): Kakšna nesramnost! Saj res. Ne, to je odlična ideja!

Marilyn: Grški dolg ostane, drugače bodo Nemci kuhali zamero.

Dottore (pogleda Marilyn): Imamo škarje, Marilyn?

Marilyn (z roko popravi slušalke na ušesih in odgovori): Kmalu.

4. prizor

Rosa, Rastapopoulos, Günther, Dottore in Marilyn so še zmeraj v vojni sobi. Od ognja jim je toplo. Odložili so suknjiče in si s čela brišejo pot. V ozadju se slišijo demonstranti.

Rastapopoulos: Zelo toplo je ob ognju.

Günther: Kadi se tudi zelo lepo.

Rosa (predlaga): Lahko ga pogasimo.

Marilyn (porogljivo): S šampanjcem?

Dottore (se izgovarja): Drugega nimamo.

Rastapopoulos, Rosa in Günther (hkrati): Potem pa ga raje pustimo goreti.

Dottore sname kravato in stoji le v odpeti beli srajci.

Dottore (Marilyn): Škarje?

Marilyn: Še zmeraj čakamo.

Rastapopoulos (sprašujoče): Gospod predsednik, kaj še zmeraj čakamo? A ne bi počasi začeli?

Günther (pritrdi): Ja!

Rosa (predlaga): Ne bi kar začeli z govorom?

Dottore: Okej, no, želel sem povedati le ... (V svoji torbi išče govor, a ga ne najde. Sede za govorniško mizo in vklopi mikrofon.)

Dottore (ima govor): Mislim, da se moramo zavedati svoje posebne vloge. Sem edini Evropejec. No, mi smo edini Evropejci na tem kontinentu. Vsi politiki odgovarjajo svojim državam. Celo evropski politiki so zavezani volivcem doma. Mi smo edini, ki nismo voljeni, niti nadzirani. Le mi smo lahko pravi Evropejci. Poglejte si ta čudoviti kontinent! Jaz ga držim skupaj!

Prisotni aplavdirajo s trkanjem po govorniški mizi. Dottore vstane in se prikloni. Od zgoraj se zasliši glasen tresk in zvok razbitega stekla. Ljudje rjovejo. Slišijo se koraki tisočih nog. Dottore se trdno oprijema droga evropske zastave. Ostali prestrašeno pogledujejo na vse strani.

Marilyn (prestrašeno): Demonstranti so prebili barikade! Tekajo po zgradbi!

Rastapopoulos (zmagoslavno): Dol z varčevanjem!

Günther (vpije): Dol z ideologijo rasti!

Rosa (vpije še glasneje): Naj živi revolucija! Socializem bo zmagal!

Marilyn (prestrašeno): Kaj pa če nas prej ubijejo?

Rastapopoulos (še bolj prestrašeno; dá roko na usta): Ubijejo?

Günther (strahoma): V borbeni vnemi.

Rosa (jokajoče): Moj bog ...

Četverica se preriva, objema, trese. Dottore sname zastavo s stojala in skoči na mizo. Maha z zastavo. Zvok bližajočih se demonstrantov postaja vse glasnejši.

Dottore (zakriči): Evropo bomo obranili!

Rosa se skuša povzpeti na mizo, a jo Dottore odrine z nogo.

Tako poskusita tudi Günther in Rastapopoulos. Nato Dottore na mizo povleče Marilyn. Drugi se je oprimejo. Njena bluza se raztrga, nato pa ji vendarle uspe in stoji ob Dottoru. Dottore še naprej maha z zastavo.

Dottore (kriči): Evropo bomo obranili!

Vrata se odpro. Vstopi zasopel pilot helikopterja.

Pilot (poroča): Gospod predsednik, izvolite škarje!

Pilot preda škarje Dottoru in odide. Dottore prereže evropsko zastavo. Nato sleče srajco in jo priveže na drog zastave. Marilyn ogrne njegova gola ramena z evropsko zastavo. Demonstranti so vedno bolj glasni. Dottore Marilyn ponudi zastavo. Roke pred usti oblikuje v lijak.

Dottore (kriči): Predamo se! Evropa je vaša!

Slišati je, kako demonstranti drvijo mimo vrat vojne sobe.

Dottore (spet kriči): Heeeej! Predamo se! Evropa je vaša!

Še vedno je slišati, kako demonstranti drvijo mimo vrat vojne sobe. Dottore in ostali se nemo in zbegano spogledujejo.

Dottore (potisne roke v hlačne žepe): Kje pa so?

Marilyn (spusti zastavo in vpraša): Kam grejo?

Rosa, Günther in Rastapopoulos skomignejo z rameni. Mehanik pomoli glavo skozi talno odprtino. Od spodaj se slišita trušč in rjojenje. Mehanik pride iz odprtine in glasno zapre loputo. Njegov kombinezon je povsem raztrgan. Na obrazu ima krvaveče praske. Povsem je brez sape.

Dottore (mehaniku): Kje so demonstranti? Kdo jih je zadržal?

Mehanik: Nihče.

Dottore: Kdaj pa se nas bodo torej lotili?

Mehanik (poročča): Sploh ne. Napadli so strojnico in hočejo denar.

Dottore (začudeno): Denar?

Mehanik (odločno): Ja, denar.

Čista rešitev

Osebe:

Zola, kenijska čistilka

Oksana, beloruska čistilka

Defne, turška čistilka

Pierre-Philippe, ministrski predsednik Belgije

Silvio, predsednik Komisije

Herbert, vodja Evroskupine

Hišnik

Kraji:

Preddverje velike pogajalske dvorane

Ploščad pred in vhod v zgradbo

1. prizor

Preddverje velike pogajalske dvorane, do katere vodijo velika dvokrilna lesena vrata na sredini. Nad temi velika stenska ura kaže polnoč. Velika steklena dvokrilna vrata na desni vodijo iz zgradbe. Z leve vodi hodnik v preddverje. Od tam na oder pride hišnik. Oblečen je v ponošene žametne hlače, razvlečen pleten pullover in beretko. Sledijo mu tri čistilke: Zola, Oksana in Defne. Oblečene so v rdeče delovne halje. Defne nosi naglavno ruto. Vsaka potiska svoj čistilni voziček z vrečo za smeti, omelom in ostalimi pripomočki.

Hišnik (nadzirajoče): Tako, moji srčki. Skoraj smo gotovi? Vse čisto in ponovno zaklenjeno? (*Žvenketa s ključi.*) Končal sem za danes. Predpisi, saj veste. Zdaj uredite še preddverje. Ko

zaključijo, še pogajalsko dvorano. Menda ne bo več dolgo trajalo. (*Vsaki ženski dá poljubček na lica, kar mu plaho dovolijo.*) Čao, moji srčki! (*Gre do steklenih vrat in prime kljuko.*)

Hišnik (obrne se in v smehu): Skoraj sem ... Drage moje, danes v vsakem primeru pojdite skozi zadnja vrata, zunaj namreč čakajo novinarji.

Odide po hodniku. Čistilke gledajo naokoli. Nato stopijo do vrat pogajalske dvorane. Zola poklekne in prisloni uho na vrata. Oksana se skloni in naredi enako. Nad Oksano prisluhne Defne. Poslušajo le trenutek, potem se zbegano spogledajo in skomignejo z rameni. Defne potrka. Ker ni odziva, potrka še glasneje in nato še glasneje. Priprta vrata se odpro na široko. Herbert, vodja Evroskupine, pomoli glavo skozi. Čistilke se zdrznejo.

Herbert (jezno): Saprabolt, pa kaj hočete?

Defne (se opraviči): Mor'mo čistit'!

Herbert: Ja, mi pa moramo reševati evro.

Zola: Jutr' mora bit' vse čisto!

Herbert (še vedno jezen): Ja, jutri, jutri, če sploh bo jutri! To se mora najprej razjasniti. Pojdite domov in se malo sprostite. Zaupajte nam.

Zola: Koliko dolgo traja?

Herbert: To vedo bogovi ...

Defne (začudeno): Bogovi?

Herbert (našteva): Ja, Zevs, Ares, Had, kakor je tem Grkom pač ime. Sedaj pa pojdite vendar! (*Zaloputne z vrati. Čistilke se zdrznejo in odidejo.*)

2. prizor

Preddverje velike pogajalske dvorane. Stenska ura kaže ena zjutraj. Prižge se eden sesalnik, nato drugi in naposled še tretji. Po hodniku preddverja vstopijo Zola, Oksana in Defne. Vsaka sesa s svojim industrijskim sesalnikom. Zasliši se siloviti pok. Herbert odpre vrata pogajalske sobe. Zakliče, a ga ni moč slišati. Zakliče še enkrat, a je ponovno preglašen. Gre do čistilk in jim nakaže, naj ugasnejo sesalnike.

Herbert (karajoče ponavlja): Tako to ne gre, tako to ne gre. Sedaj pa res ne morete sesati tukaj.

Defne: Prvo sesati tu, *(Pokaže na tla pred seboj.)* pol pa tam. *(Pokaže na pogajalsko dvorano.)*

Herbert (moleduje): Za božjo voljo, ne! S svojo čistilno mrzlico ogrožate celoten kontinent. To noč moramo najti rešitev. *(Obrne se proti pogajalski dvorani in zakliče.)* Silvio! Silvio! Gospod predsednik komisije, prid'te mal' sem!

Silvio stopi iz sejne sobe. Nosi temno modro, rahlo sijočo trodelno obleko.

Silvio (vpraša): Ja, Herbert. Lahko nadaljujemo?

Herbert (jezno): Spravi v red svoje čistilke, navsezadnje je to le tvoja hiša.

Silvio si zapne suknjič. Sredinec in prstanec desne roke dá v žep telovnika ter pristopi k čistilkam. Herbert se umakne in nasloni na podboj vrat pogajalske dvorane.

Silvio (dokaj proseče): Drage gospe, poslušajte. Tukaj imamo še nekaj dela in to ne vam v škodo (*dobrodušno smejoč*).

Pojdite mirno domov. Zaključite delavnik danes malo prej.

Zola: Mor'mo čistit'!

Silvio (ponavlja): Ne, drage gospe. Pravim vam, pojdite domov.

Defne: Jutr' ni čisto, juttr' brez dela.

Silvio: No, drage gospe, poslušajte. Tukaj sem šef in pravim vam ...

Zola, Oksana in Defne (glasno ga prekinejo): Ti ne šef!

Silvio (šokirano, osuplo): Jaz ne šef?

Skoraj opotekajoče gre proti pogajalski dvorani in pristopi k Herbertu.

Silvio (razočaran): Jaz ne šef, so rekle.

Herbert (odločno): Saj tudi nisi.

Silvio (začudeno): Kaj?

Herbert: No, sploh poslušaj, o čem se pravzaprav pogajamo?

Silvio ga neumno pogleda.

Herbert: Okej, zate še enkrat ponovim. Čistilke vseh javnih zgradb so bile odpuščene, nove pa najete preko zasebnih podjetij. Takšni so predpisi. Tukaj v zgradbah EU smo jih že uveljavili.

Silvio (ne razume): Torej?

Herbert: Torej, dragi Silvio. Premisli malo s kom si sklenil pogodbo.

Silvio: Z Marijem.

Herbert: No, potem pa predlagam, da nemudoma pokličeš gospoda Maria.

Silvio vzame mobilni telefon, v imeniku poišče Maria in telefonira.

Silvio (panično): Ja, živ'jo Mario. *(Premor.)*

Ja, vem, pozno je. Ti, takrat sem pri tvoji firmi naročil, tukaj, za zgradbo komisije ... *(Premor.)*

Ja, in zdaj imamo problem, ker čistilke nočejo ... *(Premor.)*

Pač, pač! Želijo delati! Ampak nočejo ne delati. *(Premor.)*

Ja, vseeno, Mario, kakor koli. Sedaj motijo in jih moram poslati domov. Upoštevale bodo zgolj navodila svojega šefa. Mislil sem, da bi lahko ti ... *(Premor.)*

Aha, ti sploh nisi šef. *(Premor.)*

Podizvajalca imaš? Razumem. Pa ga ne moreš poklicati? *(Premor.)*

Aha, tudi on ima podizvajalca. *(Premor.)*

In tisti tudi, mhm, razumem. *(Premor.)*

To je povsem nepregledno, kajne? *(Premor.)*

A tako, to je smisel tega, razumem. No, potem pa hvala, Mario. *(Premor.)*

Ja, pozdravi ženo. Čao, Mario.

Silvio (Herbertu): Človek ne more nič.

Herbert (jezno): Preklete, za obstanek evra gre!

Silvio: Zmeraj s tem tvojim evrom, v bistvu pa se le bojiš za službo.

Herbert (ukaže): Nemudoma mi pošlji Pierra-Philippa.

Silvio stopi skozi vrata sobe. Čistilke ponovno vključijo sesalnike. Herbert se jim postavi na pot.

Herbert (jih prekine): Stop! Stop! Stop! *(Čistilkam pokaže vseh pet prstov desne roke.)* Pet minut, prosim. *(Med vrati se pojavi Pierre-Philippe. Herbert pristopi k njemu.)*

Herbert (vpraša): Kaj naredi človek v tvoji državi s takšnimi tečnimi babami? (Pierre-Philippe ga iritirano pogleda.)

Herbert: Ne moreš poklicati policije, da jih aretira? (S palcem preko ramen pokaže na čistilke.)

Pierre-Philippe (začudeno): Na kakšni podlagi pa? Ker hočejo čistiti?

Pierre-Philippe se prične režati. Pomežikne in stisnjeno pest prijateljsko nasloni ob Herbertovo lice. Herbert zmaje z glavo.

Herbert: Pierre-Philippe, tega sploh ne jemlješ resno.

Pierre-Philippe: Kaj je s temi neskončnimi nočnimi zasedanji

...

Herbert (grozeče uperi kazalec): Prijateljček, ni časa za dvom v naša načela! (Premor.) Torej, policija ne gre?

Pierre-Philippe (odkima): V nobenem primeru!

Herbert (vpraša): In vojska?

Pierre-Philippe (ogorčeno): Herbert!

Pierre-Philippe izgine v pogajalsko dvorano. Herbert tuhtajoč hodi sem ter tja in globoko razmišlja. Čistilke ponovno vključijo sesalnike. Herbert sledi kablom in iztakne vtič. S stisnjenimi pestmi se besno postavi pred čistilke.

Herbert (glasno): Poslušajte!

Čistilke se prestrašeno stisnejo skupaj. Herbert stopi korak proti njim, one pa enega nazaj.

Herbert (zavpije): Klicali bomo policijo, vojsko!

Herbert stopi korak naprej, čistilke pa še bolj skupaj in nazaj.

Herbert (razlaga): Pištola, kanon, puška, jasno?

Čistilke zadenejo ob steno. Počepnejo druga ob drugi in gledajo Herberta nad sabo. Herbert desno roko oblikuje v pištolo in jo usmeri proti Zoli.

Herbert (kot bi ustrelil): Bum!

Zola se prestraši in oprime Defne. Herbert usmeri roko proti Defne.

Herbert (ponovi): Bum!

Defne se prestraši in oprime Oksane. Herbert usmeri roko proti Oksani.

Herbert (še enkrat): Bum!

Oksana se prestraši in oprime Zole ter Defne.

Herbert (odločno): Grem nazaj v sejno sobo. Vas pa ne želim več slišati. Ko se vrnem, boste izginile!

3. prizor

Vhodni portal in ploščad pred vhodom. Temno je. Defne od znotraj potisne steklena vrata navzven. Z Zolo in Oksano stopijo ven. V običajnih oblačilih gredo proti robu odra.

Glas (zakliče): Nekdo prihaja!

Bliskavice in snemalne luči se usmerijo proti čistilkam. Zola in Defne se skriveta za Oksano. Mikrofon na dolgih palicah se obrne proti Oksani. Oksana s pogledom išče izvor svetlobe. Prestrašeno dvigne roke pred obraz, da bi ga zaščitila. Zasenči oči, da bi videla.

Glas (v nemščini): Je obveljal nemški predlog za razrešitev krize?

Oksana nevedno pogleda zdaj na eno, potem na drugo stran. Obotavlja se in zmaje z glavo.

Glas (v nemščini): Je obveljal nemški predlog za razrešitev krize?

Oksana (s kazalcem nakaže negativen odziv): Nič nemško!
Osupel šepet zbranih novinarjev.

Glas: Nemški predlog je propadel! Senzacija! To bo na trgih povzročilo pretres!

Novinarji vse glasneje govorijo drug čez drugega. Čistilke se umaknejo in se skozi steklena vrata vrnejo v stavbo.

4. prizor

Preddverje velike pogajalske dvorane. Čistilke negibno stojijo oblečene v svoja običajna oblačila v poltemi blizu steklenih vrat, ki vodijo iz dvorane. Herbert besno potisne obe krili vrat pogajalske dvorane in oddrvi proti robu odra. Pierre-Philippe in Silvio tečeta za njim.

Herbert (razočarano vpije): Padel za deset odstotkov! Tečaj evra padel za deset odstotkov! Investitorji bežijo iz Evrope! Od kod to nenadoma? *(Se obrne k Pierru-Philippu in grozeče dvigne kazalec.)* Pierre-Philippe, si ti kaj ... *(Pierre-Philippe odločno odkima z glavo. Herbert se obrne k Silviu.)* Silvio, si ti medijem ... *(Silvio prav tako odkima.)* Preklete, kdo je spet stopil pred novinarje?

Pierre-Philippe se približa Herbertu, ga potreplja po ramenu in kimajoč pokaže proti čistilkam. Herbert ne razume. Tudi Silvio pride bliže in kimajoč pokaže proti čistilkam.

Herbert (jih pogleda): Razumem ...

Stisne pesti in hoče steči proti čistilkam, a ga ostala dva odločno zadržita.

Pierre-Philippe (miri): Mirno, Herbert.

Silvio (tudi on ga miri): Nobena juha se ne poje tako vroča, kot se skuha. Najprej moraš ugotoviti, kaj pravzaprav hočejo.

Pierre-Philippe: Se bo že našla primerna rešitev.

Herbert: Kot zmeraj v Evropi, kajne?

Herbert (se umiri in si poravna obleko): Okej, govoril bom z njimi. Vidva pa oba ven in vse skupaj demantirajta.

Silvio in Pierre-Philippe odideta skozi steklena vrata. Herbert stopi k čistilkam.

Herbert (ponižno): Drage gospe, rad bi se opravičil, če sem danes zaradi stresnih pogajanj reagiral nekoliko grobo. Sedaj sem pripravljen prisluhniti vašim zahtevam. Kakšne so vaše zahteve?

Zola: Mor'mo čistit'!

Herbert (pritrdi): Okej, to lahko uredimo. Ne pozabite, s pogajanjem moramo nadaljevati, da se ne bo Evropa z jutranjo zarjo sesula v prah. Hišnik je nedosegljiv. Vsi prostori so zaklenjeni. Kje se torej naj mi pogajamo, medtem ko ve čistite?

Defne seže v žep in izvleče ključ z rdečim obeskom. S tresočo roko ga dá Herbertu. Ta ga vzame in prebere napis na obesku.

Herbert (vprašujoče): Torej nam v zameno ponujate vašo sobo za odmor?

Čistilke odločno prikimajo.

Herbert (sprejeme): No, v redu.

Vsaki posebej prijazno ponudi roko in odide po hodniku proti sobi za odmor.

Zola (zakliče): Stop! (Herbert se ustavi in obrne. Zola pokaže na njegove čevlje.) Ne delati svin'arije!

Herbert (ponižno prikima): Vsi bomo sezuli čevlje.

Tri sobe z razgledom

Osebe:

Albert Meyer, zastopnik IMF

Adam Maier, zastopnik Evroskupine

August Mayer, zastopnik ECB

Receptor

Sto beguncev in brezdomcev

Kraj:

Preddverje hotela Grand Bretagne, Atene

1. prizor

Razkošno hotelsko preddverje, razen receptorja ni nikogar. Ob recepciji je postavljen voziček za prtljago, naložen s fascikli. Receptor telefonira. Govori grško. Trije uradniki Troike vstopijo v preddverje. Po dolgem sestanku so videti izmučeni. Vsak izmed njih je oblečen v sivo obleko. V desni roki nosi aktovko, pod levo roko pa pet debelih map. Stopijo do recepcije. Receptor jih ne pogleda.

Adam: Pogajanja še trajajo.

Albert: Podaljšali bi naše bivanje.

Receptor (jih ne pogleda): Spoštovani gospodje, vaše sobe so že rezervirane. Vašo prtljago smo že prinesli. *(Pokaže na poln voziček.)*

Adam (smejoč): To sploh ni problem.

Albert: Bomo pa vzeli druge sobe.

August: Tri sobe.

Receptor (jih ne pogleda): Spoštovani gospodje, vse sobe v hotelu so že rezervirane.

Adam: Ampak!

Albert (začudeno): Kako je to mogoče?

August: Saj sploh ni sezona!

Receptor (se opravičuje): Tako pač je, spoštovani gospodje.

Adam: Potem pa prosim pokličite v Hilton.

Receptor: Z veseljem. (*Telefonira.*) Pozdravljeni, Grande Bretagne pri telefonu. Vse imamo rezervirano, tukaj pa stojijo trije gospodje od Troike in želijo ... Halo? Halo? (*Odloži in jih pogleda.*) Kar odložili so.

Možje položijo svoje debele mape na tla in utrujeni sedijo nanje.

August (vprašujoče): Kaj bomo sedaj?

Albert (miri): Brez skrbi.

Adam (doda): Se bo že kaj našlo.

Receptor: Morda bi lahko prenočili pri moji teti. Samo za stroške prispevate.

Albert (vstane): Mislite privat?

Adam (vstane): Brez računa?

August (vstane): Brez davka?

Receptor (se zasmеji): Ja, točno tako!

Albert, Adam, August (ponovno sedejo in vsi trije hkrati): Ne, ne gre to tako.

Tišina. Nato zazvoni mobilni telefon. Vsi trije skočijo pokonci in izvlečejo svoje mobilne telefone.

Adam, Albert, August (odgovorijo): Ja, halo?

Adam in August razočarano pospravita vsak svoj mobilni telefon in sedeta nazaj na mape. *Albert gre stran in telefonira.*

Receptor (telefonira): Ja, halo, povejte glavnemu kuharju, da naj črta vse grške jedi z jedilnika. (*Premor. Adam in August presenečeno pogledata receptorja.*) Ja, ja, musaka, stifado, vse. Prodano Nestléju, ekskluzivne pravice. (*Premor.*) Ja, naj se ne razburja, ampak skuha kaj drugega. Nasvidenje.

Adam (začudeno): Nič več tzatzikija?

August (še bolj začudeno): In nič več pastizia?

Receptor: Vse privatizirano.

Adam: To ne more biti res.

August: Kako bi pa to naj delovalo?

Receptor: Turisti so plačani kot nadzorniki. Če kje dobijo postreženega kaj grškega, morajo o tem takoj obvestiti policijo.

Albert se vrne. Z dlanjo zakriva mikrofona mobilnega telefona.

August: Kdo je?

Albert: Gyros Souvlakis!

Adam: Finančni minister!

August (ga zanima): Kaj hoče?

Albert: Rad bi nam plačal tri suite, s šampanjcem in masažo.

Adam: Osebnost!

August: To ne gre tako!

Albert prikima, gre stran in nadaljuje s telefonskim pogovorom.

Receptor (telefonira): Ja, halo, odpovejte prosim folklorni večer. (*Premor.*)

Ja, pravice za sirtaki je kupil Sony, licence pa so odločno predrage. (*Premor.*)

No, če je prepozno, da bi odpovedali plesalce, pa naj plešejo sambo. Nasvidenje.

Albert zaključi telefoniranje. Vrne se in stopi do receptorskega pulta.

Albert: Prenesti vam moram prošnjo vašega finančnega ministra, da sprostite rezervacije treh sob in nam jih zagotovite. Na naše lastne stroške, se razume.

Receptor: Ni problema. (*Položi tri ključe hotelskih sob na pult.*)
Če vas ni nič strah.

Adam (pristopi): Kako?

August (pristopi): Zakaj bi nas naj bilo strah?

Receptor: Sem mislil, da vas bo strah, če boste sami v tem velikem hotelu. Predstavljajte si, da se vam kaj zgodi in da vas nihče ne sliši kričati ...

August (jecljaje): Ampak ...

Adam: Kako to ...

Albert: Ko pa ste nam ravno prej dejali, da je vse rezervirano.

Receptor: Dejansko je vse rezervirano, ampak sobe niso zasedene.

August: Ampak...

Adam: Kako to...

Albert (se čudi): Kdo rezervira celoten hotel, sobe pa pusti prazne?

Receptor: Minister za finance.

Albert: Finančni minister?

August: Ampak ...

Adam (ne more verjeti): Kako to ...

Receptor: To je običajen postopek izven sezone. Naš hotel ima velik davčni dolg. Odpravljamo ga tako, da finančna uprava rezervira sobe. Stroški se odštevajo od dolga.

Albert, August, Adam (hkrati): Pa to je nezaslišano!

Receptor: Želite torej sobe ali ne?

August (odločno): Ne!

Adam (potrdi): V nobenem primeru!

Albert: Takoj bom poklical Gyrosa Souvlakisa!

Albert odide stran in telefonira.

Receptor (telefonira): Ja, halo, povejte sobaricam, da pri današnjem obhodu v vseh sobah na južni strani zagrnejo zavesa. *(Premor.)*

Ja, veste, razgled na Akropolo je bil privatiziran. Kitajski konzorcij. *(Premor.)* Ne, ni bila Akropola privatizirana. To pa res ne gre, spomeniško varstvo, le razgled na Akropolo. *(Premor.)*

Ja, vem, da se z zagnjenimi zavesami tudi parlamenta več ne bo dalo videti. *(Premor.)*

Ja, tudi trg Syntagma ne, vem, ampak Akropola mora nujno iz vidnega polja. Razgleda več ne moremo zaračunavati, okej? *(Premor.)*

Ja, tako, zagnite zavesa in jih trdno zapnite v okna. Nasvidenje.

Albert zaključi telefoniranje in se vrne.

August (ga zanima): Kako kaže?

Adam: Kaj pravi?

Albert: Rekel je, da je vse le nesporazum. Finančna uprava je hotelske sobe najela za namen humanitarnega programa, ki

smo ga danes sprejeli. Sem se bodo lahko umaknili begunci in brezdomci.

Možje se naslonijo na recepcijski pult.

Adam, Albert, August (hkrati): Je to res?

Receptor: Če minister tako pravi, potem bo že držalo.

Albert pogleda na levo, August na desno, Adam nazaj.

Albert: Ampak jaz ne vidim nobenega begunca.

Adam: Niti nobenega brezdomca.

August: Nikogar ne vidim.

Tišina, nato pa zvok bližajočih se ljudi. Sto beguncev in brezdomcev pridrvi v hotelsko preddverje. Občudujejo pogledujejo naokoli. Veselijo se kot otroci. Govorijo drug čez drugega in se postavijo v čakalno vrsto za Alberta, Adama in Augusta. Receptor trikrat udari po zvončku.

Receptor: Mir, prosim! *(Se obrne k Adamu, Albertu in Augustu.)*

Tako, spoštovani gospodje, najprej vi! Ste tudi vi brezdomni?

August: No, v nekem smislu ...

Adam: Recimo, da ...

Albert: Ja, zagotovo!

Receptor: Ste politično preganjani?

August: No, v nekem smislu ...

Adam (jecljaje): Recimo, da ...

Albert: Ja, zagotovo!

Receptor: No, potem pa predsedniška suita, kraljeva suita in Olimp za tri gospode. Takoj vam prinesemo šampanjec v sobo.

Albert (sede na svoje mape): Raje imam pivo.

Adam (sede na svoje mape in porogljivo): Pils.

August (sede na svoje mape in odločno): Hladno.

KAZALO

NOVI ZVON.....	1
POEZIJA	3
<i>Anja Grmovšek</i>	4
Tebi v čast	4
<i>Gaja Jezernik Kos</i>	5
Sprejel si kruh v ruti, a Cankar je imel v mislih drugačno usodo zate	5
Zajtrk	6
PROZA	7
<i>Ivona Božik</i>	8
Pečina	8
DRAMATIKA	11
<i>Leander Steinkopf</i>	12
Troika	12